

UCHWAŁA NR 4272/2026
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 24 września 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Inwestycyjnej wdrażania instrumentów finansowych w ramach
Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027**

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 i 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 720 ze zm.), art. 8 ust. 1 pkt 2, art. 6, art. 32 oraz art. 33 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1733 ze zm.), art. 29 ust. 1 pkt 2 i pkt 3, ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 818 ze zm.), art. 57, art. 58 ust. 1 i ust. 2, art. 59 ust. 5 i 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U.UE.L.2021.231.159, ze zm.), Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się dokument pn. Strategia Inwestycyjna wdrażania instrumentów finansowych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

§ 2.

Strategia Inwestycyjna, o której mowa w § 1, stanowi Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 3.

Traci moc Uchwała Zarządu Województwa Wielkopolskiego 8052/2024 z dnia 7 marca 2024 r. w sprawie: przyjęcia Strategii Inwestycyjnej wdrażania instrumentów finansowych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

§ 4.

Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie do uchwały nr 4272/2026
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 24 września 2026 r.

w sprawie: przyjęcia Strategii Inwestycyjnej wdrażania instrumentów finansowych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 i 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz art. 8 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 3, 6 i 12 oraz art. 31 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, Zarząd Województwa Wielkopolskiego pełni rolę Instytucji Zarządzającej Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (IZ FEW) odpowiedzialnej za jego przygotowanie i wykonywanie.

Uchwałą nr 8052/2024 z dnia 7 marca 2024 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjął Strategię Inwestycyjną wdrażania instrumentów finansowych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (Strategia Inwestycyjna), która określała kierunki, cele, zasady i sposoby implementacji tej formy wsparcia ze środków EFRR w województwie.

W związku ze zmianą wartości celu końcowego wskaźnika rezultatu „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)” Priorytetu 1, Celu Szczegółowego RSO1.3 w ramach FEW 2021+ wskazana jest aktualizacja Strategii Inwestycyjnej.

W zaktualizowanej Strategii Inwestycyjnej przewidziano również możliwość wydatkowania zwrotów z dotacji warunkowych udzielonych w ramach FEW 2024+. Środki wydatkowane zgodnie z art. 57 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060, będą przeznaczane na finansowanie instrumentów finansowych, zapewniając tym samym ciągłość wsparcia dla Ostatecznych Odbiorców w Województwie Wielkopolskim.

Mając na względzie powyższe, Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjmuje dokument pn. Strategia Inwestycyjna wdrażania instrumentów finansowych w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027.

Załącznik do uchwały nr 4272/2026
Zarządu Województwa Wielkopolskiego
z dnia 24 września 2026 r.

Fundusze Europejskie
dla Wielkopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

STRATEGIA INWESTYCYJNA

(aktualizacja)

WDRAŻANIA

INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

W RAMACH

PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE

DLA WIELKOPOLSKI

2021-2027

Poznań,

2026 roku

Spis treści

I.	Podstawy prawne instrumentów finansowych w perspektywie 2021-2027	6
II.	Instrumenty Finansowe w Wielkopolsce	8
III.	Instrumenty Finansowe FEW 2021+	13
IV.	Schemat (model wdrażania) Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+ ...	15
V.	Wybór Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy oraz wybór Funduszy Szczegółowych	18
VI.	Koncepcja, cele i parametry Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+	20
VII.	Harmonogram wdrażania Instrumentów Finansowych	33
VIII.	Rezultaty wdrażania Instrumentów Finansowych	34
IX.	Płynność finansowa Instrumentów Finansowych FEW 2021+. Dalsze wykorzystanie środków.....	37
X.	Wynagradzanie	38
XI.	Monitoring, sprawozdawczość oraz ewaluacja realizacji Strategii Inwestycyjnej.....	38
XII.	Założenia dotyczące aktualizacji lub zmiany Strategii Inwestycyjnej.....	39

Słownik skrótów

Analiza ex-ante	„Analiza potrzeb w zakresie inwestycji i form wsparcia dla WRPO 2021+, w tym w zakresie możliwości wykorzystania instrumentów finansowych” wraz z jej aktualizacją, realizowana zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym nr 2021/1060
CS	Cel Szczegółowy w rozumieniu celów szczegółowych określonych w Programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
FEW 2021+	program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
Fundusz Powierniczy	fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt. 20 Rozporządzenia Ogólnego
Fundusz Szczegółowy	fundusz, o którym mowa w art. 2 pkt. 21 Rozporządzenia Ogólnego, ustanowiony przez Partnera Finansującego w ramach danej Umowy Operacyjnej
Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ (IZ)	Zarząd Województwa Wielkopolskiego, który jest odpowiedzialny za przygotowanie i realizację programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, działający w imieniu i na rzecz Województwa Wielkopolskiego
Inicjatywa JEREMIE	<i>Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises</i> – Wspólne Europejskie Zasoby dla Mikro-, Małych i Średnich Przedsiębiorstw – inicjatywa uruchomiona przez Komisję i Europejski Fundusz Inwestycyjny, jako członka Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego, na rzecz poprawy dostępu do funduszy wsparcia MŚP w Unii Europejskiej
Inicjatywa JESSICA	<i>Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas</i> – Wspólne Europejskie Wsparcie na Rzecz Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju Obszarów Miejskich – inicjatywa uruchomiona przez Komisję i Europejski Bank Inwestycyjny, we współpracy z Bankiem Rozwoju Rady Europy w celu wspierania trwałych i zrównoważonych inwestycji, rozwoju i zatrudnienia w obszarach miejskich
Instrumenty Finansowe (IF)	forma wsparcia udzielanego Ostatecznym Odbiorcom, zgodnie z art. 2 pkt. 16 Rozporządzenia Ogólnego
Inwestycja Końcowa	przedsięwzięcie realizowane przez Ostatecznego Odbiorcę, na które przeznaczone jest wsparcie w postaci Produktu Finansowego udzielane na podstawie Umowy Inwestycyjnej
JEREMIE2	Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw sektora MŚP w Wielkopolsce, poprzez wsparcie ich aktywności inwestycyjnej za pośrednictwem instrumentów finansowych WRPO 2014+, w ramach Osi Priorytetowej 1.: „ <i>Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka</i> ”, Działania 1.5.: „ <i>Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw</i> ”, Poddziałania 1.5.1: „ <i>Instrumenty finansowe podnoszące konkurencyjność MŚP</i> ”, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020
JESSICA2	„Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym Wielkopolski przy wykorzystaniu instrumentów finansowych WRPO 2014+” w ramach Osi Priorytetowej 3.: „ <i>Energia</i> ”, Działania 3.2.: „ <i>Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym</i> ”, Poddziałania 3.2.2: „ <i>Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych</i> ”

budynków mieszkalnych – instrumenty finansowe”, Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

„Rewitalizacja miast, terenów wiejskich, przemysłowych i powojkowych Wielkopolski przy wykorzystaniu instrumentów finansowych WRPO 2014+”, w ramach osi Priorytetowej 9.: „Infrastruktura dla kapitału ludzkiego”, Działania 9.2.: „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojkowych”, Poddziałania 9.2.3: „Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojkowych – instrumenty finansowe” Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020

JST	Jednostki Samorządu Terytorialnego
Mid-cap	„spółki o średniej kapitalizacji”, które oznaczają podmioty zatrudniające nie więcej niż 3 000 pracowników, niebędące MŚP, ani małymi spółkami o średniej kapitalizacji
Ostateczny Odbiorca	podmiot otrzymujący wsparcie w postaci Produktu Finansowego w ramach Umowy Inwestycyjnej na Inwestycję Końcową
PES	Podmioty Ekonomii Społecznej
Pomoc publiczna	pomoc publiczna w znaczeniu opisanym w artykułach 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w połączeniu z wszelkimi innymi zasadami lub regulacjami odnoszącymi się do udzielania pomocy publicznej, przyjmowanymi każdorazowo przez UE, państwo członkowskie UE lub inne uprawnione organy
Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy (Partner Finansujący)	
	oznacza podmiot prawa publicznego lub prywatnego realizujący zadania funduszu powierniczego lub funduszu szczegółowego w rozumieniu art. 2 pkt. 22 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060
Small mid-cap	„małe spółki o średniej kapitalizacji”, które oznaczają podmioty zatrudniające nie więcej niż 499 pracowników, nie będące MŚP
Strategia	Strategia Inwestycyjna wdrażania Instrumentów Finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)	
	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – aktualizacja średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020. Obowiązujący, kluczowy dokument państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej
Umowa Inwestycyjna	umowa zawarta pomiędzy Partnerem Finansującym a Ostatecznym Odbiorcą w celu wsparcia Inwestycji Końcowej z wykorzystaniem Produktu Finansowego
WRPO 2007-2013	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013
WRPO 2014+	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Wstęp

Niniejsza Strategia jest dokumentem określającym kierunki, cele, zasady i sposoby wdrażania Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+, określając tym samym zakres operacji, w ramach których Instrumenty te będą realizowane. Stanowi ona narzędzie implementacji zwrotnych form wsparcia na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego Wielkopolski w obszarach tematycznych wskazanych w FEW 2021+ przy zaangażowaniu środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Założenia Strategii będą w szczególności realizowane w ramach umów o finansowanie zawartych między Instytucją Zarządzającą FEW 2021+, a beneficjentami, tj. Podmiotami Wdrażającymi Instrumenty Finansowe, w tym Fundusz Powierniczy. Strategia określa również relacje pomiędzy Instytucją Zarządzającą FEW 2021+, a podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie Instrumentów Finansowych w województwie wielkopolskim.

Niniejsza Strategia została przygotowana na podstawie dokumentu *Analiza potrzeb w zakresie inwestycji i form wsparcia dla WRPO 2021+, w tym w zakresie możliwości wykorzystania instrumentów finansowych*, opracowanego przez konsorcjum firm badawczych konsorcjum firm badawczych EU Consult Sp. z o.o. i Grupa BST Sp. z o.o. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego (Instytucji Zarządzającej FEW 2021+). Zgodnie z wymogami art. 58 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060 oraz aktualizacji ww. dokumentu przygotowanej przez dr Marka Szczepańskiego z MWS Consulting, a także FEW 2021+. W treści Strategii uwzględniono wnioski i rekomendacje oraz propozycje rozwiązań w zakresie wdrażania instrumentów finansowych, wskazane przez wykonawców powyższej analizy oraz jej aktualizacji.

Zakres przedmiotowy Strategii obejmuje odwołanie do przyjętych w Unii Europejskiej, w Polsce i w Wielkopolsce dokumentów strategicznych i podstaw programowych wyznaczających priorytety interwencji realizowanej z wykorzystaniem środków publicznych, w tym, w ramach FEW 2021+. Strategia wyznacza także parametry i ramy wsparcia, które udzielane będzie w poszczególnych Instrumentach Finansowych. Uwzględnia ponadto szereg czynników o charakterze finansowym, prawnym i organizacyjnym konstytuujących, tym samym, model wdrażania Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+.

Przy konstruowaniu niniejszej Strategii Instytucja Zarządzająca FEW 2021+, wzięła pod uwagę wnioski wynikające z analizy uwarunkowań formalno-prawnych odnoszących się do wdrażania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Uwzględniono również doświadczenia i dobre praktyki uzyskane w związku z wykorzystywaniem zwrotnych form wsparcia w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 (Inicjatywa JESSICA i Inicjatywa JEREMIE) oraz Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (JEREMIE2 i JESSICA2).

Zakłada się, że przyjęte w Strategii podstawy, a także bazujące na nich rozwiązania i założenia będą podlegały systematycznej i cyklicznej weryfikacji w przeciągu całego okresu jej realizacji. W związku z powyższym, w założeniu Strategia ma charakter „kroczący”. Oznacza to, iż może być elastycznie dopasowywana do zmieniającej się sytuacji społeczno-ekonomicznej w województwie wielkopolskim oraz do założeń i priorytetów w zakresie wykorzystania Instrumentów Finansowych. Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ dopuszcza

zatem w toku realizacji Strategii możliwość modyfikacji jej założeń i proponowanych scenariuszy realizacji w kolejnych latach, m.in. w wyniku aktualizacji wniosków z *Analizy ex-ante*. Nie wyklucza się, że zmiany lub aktualizacje Strategii mogą nastąpić również przed zawarciem umów o finansowanie.

Podmiot (lub podmioty), który zostanie wybrany do pełnienia roli Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy zawrze z Instytucją Zarządzającą FEW 2021+ umowę (albo umowy) o finansowanie. Przedmiotem tej umowy będzie implementacja Instrumentów Finansowych w sposób najbardziej efektywny, w oparciu o niniejszą Strategię, w celu osiągnięcia założeń i rezultatów w niej przewidzianych, w tym wynikających z FEW 2021+.

Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy może uszczegółowić Strategię lub jej poszczególne elementy w zakresie niezbędnym do efektywnego, sprawnego i prawidłowego wdrażania Instrumentów Finansowych, stanowiących przedmiot umowy o finansowanie. W takim przypadku uszczegółowiona Strategia będzie stanowić integralną część umowy o finansowanie.

I. Podstawy prawne instrumentów finansowych w perspektywie 2021-2027

Przygotowanie i realizacja programów operacyjnych, w tym wdrażanie Instrumentów Finansowych, w unijnej perspektywie finansowej na lata 2021-2027 odbywa się w oparciu o katalog aktów normatywnych oraz innych regulacji prawnych, przyjętych zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i Państw Członkowskich.

Poniżej przedstawiono wybrane, najważniejsze regulacje, mające zastosowanie w procesie wdrażania Instrumentów Finansowych, na których opierano się przy sporządzaniu niniejszej Strategii i których przestrzeganie jest obligatoryjne w toku jej realizacji, zarówno na poziomie Instytucji Zarządzającej FEW 2021+, Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy, jak też Funduszu Powierniczego, Funduszu Szczegółowego i (we właściwym zakresie) Ostatecznych Odbiorców.

Przepisy unijne, w tym:

- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U.UE.L.2021.231.159), z późn. zm. – **Rozporządzenie ogólne nr 2021/1060**;
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U.UE.L.2021.231.60), z późn. zm.;

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. UE L 231 z 30.06.2021, s. 21), z późn. zm.;
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającego rozporządzenia nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U.UE.L.2018.193.1);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona) (Dz.U. L, 2024/2509,26.9.2024);
- Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1) (Rozporządzenie RODO) oraz Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym (Dz.U. UE L 187 z 26.06.2014, s. 1) z późn. zm.;
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z 3 marca 2014 r. (uzupełniającym Rozporządzenie ogólne dla perspektywy finansowej 2014-2020) (Dz.U. L 138 z 13.5.2014);
- Komunikatu Komisji Europejskiej z 21 marca 2018 r. w sprawie nowych wymagań przeciwko unikaniu opodatkowania w prawodawstwie UE regulującym w szczególności operacje finansowe i inwestycyjne (C(2018)1756);
- Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 5 grudnia 2022 roku zatwierdzająca program „Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” dla regionu Wielkopolskiego w Polsce, a także wszelkie przepisy o charakterze wykonawczym, uzupełniającym lub pomocniczym, w odniesieniu do wyżej wymienionych regulacji, w tym w szczególności decyzje i wytyczne Komisji Europejskiej.

Przepisy krajowe, w tym:

- Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1733, z późn. zm.) – **Ustawa wdrożeniowa**;
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.) – **Ustawa o Finansach Publicznych**;

- Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 198, z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 644 z późn. zm.),

a także wszelkie przepisy o charakterze wykonawczym, uzupełniającym lub pomocniczym, w odniesieniu do wyżej wymienionych regulacji, w tym Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, „Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027” oraz rozporządzenia i wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, a także dokumenty strategiczne, w tym *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*.

II. Instrumenty Finansowe w Wielkopolsce

1. Perspektywa 2007-2013

W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, część środków Programu przeznaczono na realizację wsparcia z wykorzystaniem instrumentów inżynierii finansowej.

W Prioryciecie I *Konkurencyjność przedsiębiorstw*, Działaniu 1.3 *Rozwój systemu finansowych instrumentów wsparcia przedsiębiorczości*, uruchomiono Inicjatywę JEREMIE, której celem była rezygnacja z tradycyjnego bezzwrotnego systemu dotacji i stworzenie nowego poza dotacyjnego mechanizmu wsparcia mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Inicjatywa ta realizowana była w formule funduszu powierniczego, przy zaangażowaniu menadżera oraz pośredników finansowych, których rolą była dystrybucja środków do ostatecznych beneficjentów w postaci pożyczek i poręczeń.

Natomiast w ramach Priorytetu I *Konkurencyjność przedsiębiorstw*, Działania 1.4 *Wsparcie przedsięwzięć powiązanych z Regionalną Strategią Innowacji*, Schemat III *Inwestycje we wsparcie instytucji otoczenia biznesu na terenach miejskich* oraz Priorytetu IV *Rewitalizacja obszarów problemowych*, Działania 4.1 *Rewitalizacja obszarów miejskich*, z wykorzystaniem analogicznego jw. mechanizmu funduszu powierniczego wdrażana była Inicjatywa JESSICA. Jej interwencja skupiała się na wspieraniu projektów rewitalizacyjnych na terenach miejskich oraz instytucji otoczenia biznesu, poprzez preferencyjne pożyczki.

2. Perspektywa 2014-2020

W minionej unijnej perspektywie finansowej, na podstawie założeń przyjętych w WRPO 2014+, w ramach niektórych Priorytetów Inwestycyjnych, Instytucja Zarządzająca zdecydowała o wykorzystaniu Instrumentów Finansowych jako formy dystrybuowania wsparcia ze środków Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych, alokowanych do WRPO 2014+.

Większość środków została przeznaczona na wspieranie przedsiębiorstw z sektora MŚP w ramach Osi Priorytetowej I *Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka* (140,38 mln EUR).

Pozostała część z całkowitej alokacji WRPO 2014+ ze środków EFRR przeznaczona na Instrumenty Finansowe w kwocie 66 mln EUR skierowana została na realizację dwóch Priorytetów Inwestycyjnych, w Osi Priorytetowej III Energia (30 mln EUR) i w Osi Priorytetowej IX Infrastruktura dla kapitału ludzkiego (36 mln EUR).

W wyniku zmiany 12. WRPO 2014+, przyjętej decyzją Komisji Europejskiej, wprowadzono Oś Priorytetową XI Instrument REACT-EU EFRR. Wsparcie udzielane w ramach ww. Osi posłużyło wypełnieniu luki finansowej między wsparciem oferowanym w ramach the Coronavirus Response Investment Initiative – Inicjatywa Inwestycyjna w odpowiedzi na koronawirusa (CRII), a długoterminową ekologiczną, cyfrową i odporną odbudową wspieraną przez politykę spójności 2021-2027.

Podsumowując na Instrumenty Finansowe przeznaczono łącznie ok. 212 mln EUR pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Realizacja czterech powyższych Priorytetów Inwestycyjnych odbywała się na podstawie dedykowanych im strategii inwestycyjnych.

W związku z realizacją polityki wyjścia, a także mając na celu realizację FEW 2021+ i Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, Zarząd Województwa Wielkopolskiego zdecydował o wycofaniu części środków (ok. 370 mln zł) z umów o finansowanie (WRPO 2014+) zawartych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

3. Podstawy strategiczne dla wdrażania Instrumentów Finansowych w Wielkopolsce

Komisja Europejska 5 grudnia 2022 roku, oficjalnie zatwierdziła program regionalny Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027. Wielkopolska tego dnia weszła do grona pięciu regionów w Polsce, które będą wdrażać Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, który jest częścią nowego programu regionalnego.

Wielkopolska będzie miała łącznie do dyspozycji 2 154 405 816 Euro. Kwota ta uwzględnia trzy źródła finansowania programu: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (1 251 999 208 Euro), Europejski Fundusz Społeczny (487 598 161 Euro) oraz wspomniany Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (około 414 808 447 Euro), który jest dedykowany Wielkopolsce Wschodniej.

Zastosowanie zwrotnych form finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach FEW 2021+, a także obszary, w których tego rodzaju wsparcie będzie wykorzystywane, znajduje swoje podstawy i uzasadnienie w dokumentach strategicznych przyjętych przez instytucje unijne, krajowe, a także Samorząd Województwa Wielkopolskiego oraz jest ukierunkowane na osiągnięcie celów w nich ustalonych.

Na poziomie Unii Europejskiej założenia i cele do osiągnięcia w perspektywie do 2030 roku i dalszej, zostały określone w szeregu dokumentów, w tym w „Europejskiej Strategii na rzecz Bioróżnorodności 2030”, „Europejski Zielony Ład” (ang. European Green Deal) oraz innych, które znalazły odzwierciedlenie na poziomie krajowym, w takich dokumentach, jak m.in.:

„Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce”, „Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”, „Mapa drogowa – Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym” oraz „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” (wskazano w niej nowy model rozwoju regionalnego Polski – w tym potencjał rozwoju kraju, w sposób społecznie i terytorialnie zrównoważony, w tym efektywnemu rozwijaniu oraz wykorzystywaniu miejscowych zasobów i potencjałów wszystkich regionów).

Głównym założeniem jest realizacja koncepcji przyjętych w powyższych dokumentach, w sposób umożliwiający maksymalizację wsparcia, w szczególności w obszarach, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego, bo utraciły swoje funkcje społeczno-gospodarcze (np. przestały być miastami wojewódzkimi), przez co stały się mniej odporne na różne zjawiska kryzysowe (np. negatywne skutki procesów demograficznych).

W 2017 r. Rada Ministrów przyjęła Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), która stanowiła jedną z podstaw do wdrażania Instrumentów Finansowych w perspektywie 2014-2020. W związku z rozszerzonym zakresem czasu ujętym w ww. dokumencie, pozostaje on aktualny w bieżącej perspektywie i wyraża strategiczne cele i zadania na poziomie krajowym do roku 2030. W świetle wdrażania Instrumentów Finansowych istotne jest, że wskazuje ona na zwiększone zapotrzebowanie rynku na różnorodne instrumenty finansowe, w tym w obszarze wsparcia przedsiębiorczości, zwiększania efektywności energetycznej i rewitalizacji. Dodając do tego założenia przyjęte w „Mapie drogowej – Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym”, otrzymujemy spójny przekaz, w tym kierunki i obszary działań, na których realizację należy położyć szczególny nacisk, w nadchodzących latach.

Dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich, w Polsce w latach 2021-2027 jest „Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce” (Umowa Partnerstwa). Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są krajowe programy operacyjne i regionalne programy operacyjne. Dokumenty te wraz z Umową Partnerstwa tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową. Cele Umowy Partnerstwa są więc tożsame z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, a także Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku).

Strategią, która obejmuje swoją perspektywą okres do 2050 roku jest za to Europejski Zielony Ład (EZŁ). Jest ona odpowiedzią Unii Europejskiej na kryzys klimatyczny oraz wszelkie procesy degradacji środowiska, które mają obecnie miejsce. Strategia rozwoju ma umożliwić przekształcenie Unii Europejskiej w obszar neutralny klimatycznie. Według głównych założeń EZŁ, Unia Europejska do końca 2050 roku, ma stać się społeczeństwem:

- sprawiedliwym i dostatnim – neutralnym klimatycznie;
- z nowoczesną, zasobooszczędną i przyjazną środowisku gospodarką.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe dokumenty strategiczne, poniżej możemy wyszczególnić szereg priorytetów do realizacji w perspektywie finansowej 2021-2027, takich jak m.in.:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną w takich obszarach, jak: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna;
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony w obszarach: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie;
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, w obszarach: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE;
- Maksymalizacja wartości dodanej zasobów, materiałów i produktów;
- Minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów, przy jednoczesnej inteligentnej gospodarce wytwarzanymi odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami – zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowywanie do ponownego użycia, recykling, inne sposoby odzysku, unieszkodliwienie;
- Inne, nieujęte wyżej obszary wpływające na osiągnięcie celów, m.in.: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

Wszystkie wyżej przywołane dokumenty stanowią podstawę dla wdrażania Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+.

Natomiast podstawowym dokumentem odniesienia, jaki należało wziąć pod uwagę przy analizie potrzeb oraz konstruowaniu założeń do systemu interwencji realizowanej z wykorzystaniem Instrumentów Finansowych w okresie 2021-2027 jest „Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”. Stanowi ona najważniejszy dokument wskazujący kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego województwa wielkopolskiego na najbliższe lata obejmujące okres programowania Unii Europejskiej.

Na podstawie dokonanej diagnozy społeczno-ekonomicznej regionu, a także z uwzględnieniem dokumentów strategicznych wyższego stopnia, Samorząd Województwa Wielkopolskiego podszedł do wyzwań stojących przed regionem wielowymiarowo. Podstawowym źródłem finansowania celów rozwojowych pozostaną środki europejskie, jak to miało miejsce w poprzedniej perspektywie finansowej. Należy pamiętać, że dotychczasowe osiągnięcia regionu w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego, zakwalifikowało Wielkopolskę do grona regionów przejściowych w perspektywie finansowej 2021-2027. Przełożyło się to na alokację i poziom dofinansowania ze środków Unii Europejskiej. W związku z powyższym Samorząd Województwa Wielkopolskiego, wskazał tym samym, w „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku”, szereg celów, na realizacji których należy skupić się w nadchodzących latach. W Strategii określono je wyzwaniami – należą do nich m.in.:

- przeciwdziałanie negatywnym skutkom dezintegracji społecznej – konieczność wzmacniania tożsamości regionalnej i dążenie do większej spójności społecznej;
- podnoszenie jakości i efektywne wykorzystanie kapitału ludzkiego;
- poprawa warunków życia i warunków dla rozwoju gospodarki, w szczególności zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego;
- przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu mających na celu uchronienie przed niedoborami wody i żywności;
- przeciwdziałanie i zmniejszenie nierówności terytorialnych;

- wsparcie słabszych obszarów bez rezygnacji ze wsparcia i wykorzystania potencjałów obszarów lepiej rozwiniętych;

Ponadto, w Strategii podkreślono kwestię istotności roli wsparcia podmiotów gospodarczych w prowadzeniu badań na jak najwyższym poziomie oraz łatwiejszym, prostszym wchodzeniu na rynek z innowacyjnymi produktami, jak również zintensyfikowanym powiązaniom i przepływowi między edukacją a gospodarką, stawianiu na śmiało inicjatywy oraz zapewnienie ułatwień w dostosowaniu się do życia w społeczeństwie, a także włączenie społeczne tych mieszkańców, którzy radzą sobie gorzej w zmieniającej się rzeczywistości.

Cele, o których mowa powyżej, będą osiąmane poprzez realizację czterech celów strategicznych.

W kontekście Strategii Inwestycyjnej, za bardzo istotny należy uznać „Cel strategiczny 3 – Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego wielkopolski”, obejmujący dwa cele operacyjne, które w relatywny sposób odnoszą się do założeń niniejszego dokumentu:

- Cel operacyjny 3.2. – Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego wielkopolski;
- Cel operacyjny 3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.

Ponadto istotne znaczenie przy określaniu kierunków i priorytetów wsparcia w formie Instrumentów Finansowych mają także regionalne dokumenty, takie jak: „Wielkopolski Regionalny Plan Działań na rzecz Zrównoważonej Energii i Klimatu w zakresie źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej z perspektywą do roku 2050” oraz „Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030” (RIS 2030).

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030 wśród wyzwań strategicznych regionu wymienia, m.in.:

- Zwiększenie aktywności innowacyjnej w Wielkopolsce;
- Rozwój regionalnego ekosystemu innowacji;
- Włączanie się Wielkopolski w globalne łańcuchy wartości.

Wyzwania te mają być adresowane poprzez realizację następujących celów:

- Rozwój gospodarki zeroemisyjnej ze szczególnym uwzględnieniem wodoru;
- Zacieśnianie współpracy pomiędzy regionalnymi aktorami innowacji;
- Rozwijanie współpracy nauki z biznesem;
- Podniesienie efektywności ram finansowania dla przedsięwzięć inwestycyjnych;
- Wspieranie międzynarodowych sieci powiązań gospodarczych i naukowych;
- Umiędzynarodowienie przedsiębiorstw.

Przytoczone wyżej dokumenty wskazują energooszczędność, jako jeden z kluczowych czynników, które mogą przyczynić się do realizacji narodowego celu wskaźnikowego w zakresie efektywności energetycznej. Sprzężenie tych działań z działaniami dotyczącymi rozwoju wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych pomoże w realizacji celów klimatyczno-energetycznych w strategiach krajowych i unijnych.

III. Instrumenty Finansowe FEW 2021+

Program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 jest dokumentem, o którym mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U.UE.L.2021.231.159 z późn. zm.). Z kolei na gruncie prawa krajowego FEW 2021+ jest dokumentem, o którym mowa w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1733 z późn. zm.).

W zakresie FEW 2021+, zatwierdzonego przez Komisję Europejską 5 grudnia 2022 roku, przewidziano możliwość wykorzystania instrumentów finansowych w niektórych Priorytetach Inwestycyjnych, z zastrzeżeniem późniejszego jej potwierdzenia w ramach oceny *ex-ante* bądź jej aktualizacji, do której przeprowadzenia zobowiązana była Instytucja Zarządzająca FEW 2021+, zgodnie z art. 58 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060.

Ocenę *ex-ante* przeprowadzono, m.in. w celu oszacowania niezaspokojonych potrzeb finansowych, luki finansowej oraz uwzględnienia innych kwestii, o których mowa w art. 58 ust. 3 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060.

W czerwcu 2021 roku Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ sfinalizowała badanie. Analiza potrzeb w zakresie inwestycji i form wsparcia dla WRPO 2021+, w tym w zakresie możliwości wykorzystania instrumentów finansowych. Wnioski z *Analizy ex-ante* potwierdziły, że istnieje uzasadnienie dla przekazywania wsparcia w formie instrumentów finansowych w Wielkopolsce, w tym w obszarze przedsiębiorczości, energetyce, ochronie środowiska i rewitalizacji, biorąc pod uwagę zidentyfikowane potrzeby inwestycyjne w ww. obszarach, jak również znaczenie wartości dodanej takich instrumentów w ramach Celów Priorytetowych FEW 2021+.

Na podstawie założeń przyjętych w FEW 2021+ oraz wyników przeprowadzonej *Analizy ex-ante*, w ramach niektórych Priorytetów, Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ zdecydowała o wykorzystaniu Instrumentów Finansowych jako formy dystrybuowania wsparcia ze środków Europejskich, alokowanych do FEW 2021+.

Na Instrumenty Finansowe (w tym także, łączone z dotacją) planuje się przeznaczyć łącznie 123 400 000 EUR pochodzących z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Część środków, w wysokości 30 mln EUR zostanie przeznaczona na wspieranie przedsiębiorstw z sektora MŚP, small mid-cap oraz mid-cap, w ramach Priorytetu 1, Celu Szczegółowego 1.3 *Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne*.

Kolejna część z całkowitej alokacji FEW 2021+ ze środków EFRR przeznaczona na Instrumenty Finansowe, w kwocie 89 mln EUR będzie skierowana na realizację trzech

Celów Szczegółowych 2.1 – *Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych* (9 mln EUR), CP 2.2 – *Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju* (50 mln EUR) i CP 2.6 – *Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej* (30 mln EUR).

Pozostała część środków z alokacji FEW 2021+, zostanie przeznaczona na realizację dwóch Celów Szczegółowych w ramach Priorytetu 7, następująco:

- 3 520 000 EUR na realizację Celu Szczegółowego 5.1 – *Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)*
- 880 000 EUR na realizację Celu Szczegółowego 5.2 – *Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR).*

Istniejący system wsparcia instrumentów finansowych z perspektywy finansowej na lata 2014-2020 i 2021+ daje możliwość wykorzystania środków pochodzących ze zwrotów z dotacji warunkowych udzielonych w ramach FEW 2021+. Zakłada się, że środki te, przekazane zgodnie z art. 57 Rozporządzenia Ogólnego, będą przeznaczone na finansowanie instrumentów finansowych, wzmacniając tym ciągłość wsparcia dla Ostatecznych Odbiorców.

Podział tematyczny i alokacja Instrumentów Finansowych FEW 2021+

Priorytet		Cel Szczegółowy	Nazwa Celu Szczegółowego	Działanie	Alokacja EFRR (EUR)
1	Fundusze Europejskie Dla Wielkopolskiej Gospodarki	III	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	1.5 – Instrumenty finansowe – Wsparcie konkurencyjności i rozwoju przedsiębiorstw w dostosowaniu do wyzwań gospodarki	30 000 000 €
2	Fundusze Europejskie Dla Zielonej Wielkopolski	I	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	2.2 – Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji gazów cieplarnianych – Instrumenty finansowe	9 000 000 €
		II	Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	2.4 – Wspieranie efektywności odnawialnej – instrument finansowe	50 000 000 €
		VI	Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	2.9 – Rozwijanie gospodarki o obiegu zamkniętym	30 000 000 €
7	Fundusze Europejskie Na	I	Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu	7.2 – Rewitalizacja – Instrumenty finansowe	3 520 000 €

	Wielkopolskie Inicjatywy Lokalne		społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)		
		II	Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR)	7.2 – Rewitalizacja – Instrumenty finansowe	880 000 €

W badaniu *Analiza ex-ante* oraz jej aktualizacji w sposób kompleksowy opisano uwarunkowania istotne dla wykorzystania wsparcia zwrotnego w FEW 2021+. Na tej bazie sformułowano koncepcję w zakresie możliwych kierunków interwencji i optymalnych schematów wdrażania dla Instrumentów Finansowych, w której uwzględniono również elementy składające się na strategię inwestycyjną, o której mowa w Załączniku X do Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060. Wnioski i rekomendacje płynące z *Analizy ex-ante* zostały częściowo zawarte w niniejszej Strategii.

Zważywszy, że podstawę dla przeprowadzenia Aktualizacji *Analizy ex-ante* stanowiły zapisy i założenia FEW 2021+, niniejsza Strategia jest spójna z polityką rozwoju regionu, wynikającą ze Strategii Rozwoju Województwa, FEW 2021+ oraz innymi dokumentami i strategiami istotnymi dla efektywnego wdrażania FEW 2021+, w tym Instrumentów Finansowych.

IV. Schemat (model wdrażania) Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+

Na podstawie wyników przeprowadzonej *Analizy ex-ante* oraz doświadczeń z modelami zastosowanymi dla wdrażania instrumentów inżynierii finansowej w okresie 2007-2013, instrumentów finansowych w okresie 2014-2020, Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ rozważyła wykorzystanie dotychczasowego modelu, to jest polegającego na ustanowieniu dwóch Funduszy Powierniczych. Do zadań wdrożeniowych zostaną zaangażowane odpowiednie Fundusze Szczegółowe, o których mowa w art. 2 ust. 21 Rozporządzenia Ogólnego lub Podmioty Wdrażające, będą wdrażały Instrumenty Finansowe bezpośrednio w schemacie z Funduszem Szczegółowym.

Planowane jest, że model opierał się będzie na dwóch Funduszach Powierniczych, obejmujących następujące środki pochodzące ze wskazanych poniżej Celów Szczegółowych w ramach Priorytetów:

**Podział alokacji Instrumentów Finansowych FEW 2021+
wg. Funduszu Powierniczego**

Priorytet – Cel Szczegółowy FEW 2021+	Fundusz Powierniczy I	Fundusz Powierniczy II
1 – III	30 000 000 €	–
2 – I	–	9 000 000 €
2 – II	–	50 000 000 €
2 – VI	–	30 000 000 €
7 – I	3 520 000 €	–
7 – II	880 000 €	–
Obecna wartość początkowa Funduszu Powierniczego	34 400 000 €	89 000 000 €
Razem	123 400 000 €	

Przedstawiony powyżej układ dwufunduszowy uzasadnia specyfika (cele) stosowania Instrumentów Finansowych w poszczególnych, odmiennych Celach Szczegółowych dwóch różnych Priorytetów, pociągająca za sobą konieczność poszukiwania określonej specjalizacji i doświadczeń w danych obszarach tematycznych. Przekłada się on również na przejrzysty podział odpowiedzialności Podmiotów Wdrażających Instrumenty Finansowe i Funduszy Szczegółowych. Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ dokona wyboru Podmiotów Wdrażających Instrumenty Finansowe, biorąc pod uwagę, m.in. ich doświadczenie na rynku oraz posiadane kompetencje – celem zminimalizowania ryzyka wdrożeniowego – jak i najefektywniejszego wykorzystania potencjału instytucji finansowych, które posiadają specjalistyczną wiedzę na temat wybranych typów projektów w określonych Priorytetach i Celach Szczegółowych.

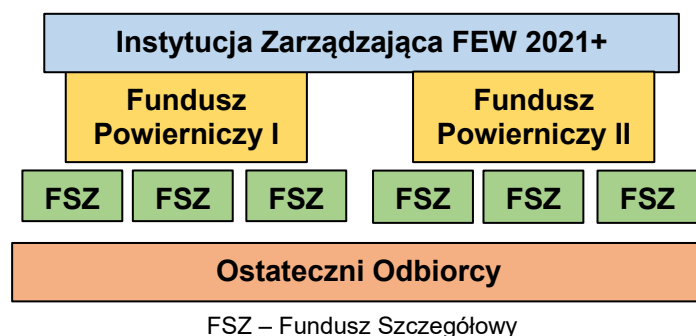
Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ w trakcie oceny instytucji starających się o pełnienie funkcji Podmiotów Wdrażających Instrumenty Finansowe, będzie w szczególności brała pod uwagę osiągnięty/reprezentowany poziom potencjału prawnego, ekonomicznego i organizacyjnego danej instytucji. Wynika to z wysokiego poziomu złożoności i charakteru procesów wdrażania Instrumentów Finansowych w nowej perspektywie finansowej.

Ustanowienie odpowiednich podmiotów, jako zarządzających ww. Funduszami Powierniczymi, wynikać będzie z przeprowadzonej procedury wyboru (zgodnie z wymogami i kryteriami określonymi w rozdziale V Strategii).

Wybór Funduszu Szczegółowego należeć będzie do zadań Menadżera Funduszu Powierniczego (Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy), co najmniej z uwzględnieniem warunków opisanych w rozdziale V.2 niniejszej Strategii.

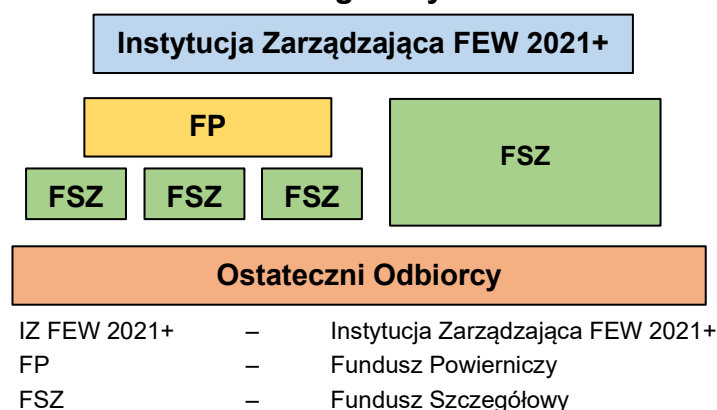
Fundusze Szczegółowe – jeżeli zostaną wybrane, przypadać będą zadania związane z udzielaniem wsparcia Ostatecznym Odbiorcom, w ramach produktów finansowych dostosowanych do wymogów zawartych w niniejszej Strategii oraz uwzględniających bieżące warunki panujące na rynku.

Schemat systemu wdrażania z dwoma Funduszami Powierniczymi

Niezależnie od powyższego, Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ zastrzega sobie prawo, gdy uzna to za uzasadnione, do nieustanawiania Funduszy Powierniczych dla danego obszaru tematycznego (Priorytetu, Celu Polityki, Celu Szczegółowego), zgodnie z powyższym schematem i bezpośredniego wdrażania w takim obszarze przez Podmiot Wdrażający Instrumenty Finansowe ustanowiony do realizacji jednego Celu Szczegółowego. Przykładowy schemat wyżej opisanego rozwiązania, a także możliwy podział alokacji pomiędzy Fundusze Powiernicze/Podmioty Wdrażające Instrumenty Finansowe został przedstawiony poniżej. W przypadku dokonania wyboru przez Instytucję Zarządzającą FEW 2021+ Podmiotów Wdrażających Instrumenty Finansowe, zapisy Strategii mówiące o Menadżerze/Menadżerach Funduszy Powierniczych, będą miały odpowiednie zastosowanie do danego Podmiotu.

Schemat systemu wdrażania z Funduszem Powierniczym i wdrażaniem Instrumentów Finansowych w schemacie z Funduszem Szczegółowym

Podział alokacji środków w ramach Instrumentów Finansowych FEW 2021+ wg. Funduszu Powierniczego i Podmiotów Wdrażających Instrument Finansowy

P/CSZ FEW 2021+	Działanie	MFP I / FSZ I	MFP II / FSZ II
P1/1.III	1.5	30 000 000 €	–
P2/2.I	2.2	–	9 000 000 €
P2/2.II	2.4	–	50 000 000 €
P2/2.VI	2.9	–	30 000 000 €

P7/5.I	7.2	3 520 000 €	–
P7/5.II	7.2	880 000 €	–
Obecna wartość początkowa		34 400 000 €	89 000 000 €
Razem		123 400 000 €	

P/CSZ	– Priorytet/Cel Szczegółowy FEW 2021+
MFP I	– Menadżer Funduszu Powierniczego I
MFP II	– Menadżer Funduszu Powierniczego II
FSZ I	– Podmiot Wdrażający I
FSZ II	– Podmiot Wdrażający II

V. Wybór Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy oraz wybór Funduszy Szczegółowych

1. Wybór Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy

Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ jest odpowiedzialna za wyłonienie Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy. Podmioty wybierane do pełnienia roli Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy, a także działania, które będą realizować w ramach umów o finansowanie, powinny spełniać odpowiednie wymogi i warunki wynikające z dokumentów programowych, w tym, przede wszystkim z FEW 2021+, a także wymogi i kryteria wskazane we właściwych przepisach.

Działania wyłonionego Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy, związane z wdrażaniem Instrumentów Finansowych w ramach podpisanej umowy o finansowanie, muszą wpisywać się w realizację założeń i celów poszczególnych Priorytetów i Celów Szczegółowych, objętych zakresem danego Funduszu Powierniczego/Instrumentu Finansowego oraz prowadzić do osiągnięcia wskaźników przyjętych dla tych priorytetów.

Ponadto zgodnie z art. 7 Rozporządzenia delegowanego nr 480/2014 (Rozporządzenie to co prawda nie obowiązuje, niemniej jednak w praktyce jego zapisy, szczególnie w zakresie wymogów dla Podmiotów Wdrażających Instrumenty Finansowe, są nadal wykorzystywane) podmiot ubiegający się o rolę Menadżera Funduszu Funduszy/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy powinien spełniać, co najmniej następujące wymogi:

- posiadać uprawnienia do wykonywania odpowiednich zadań wdrożeniowych na mocy przepisów unijnych i krajowych,
- wykazać trwałość ekonomiczną i wykonalność finansową,
- posiadać zdolność do wdrażania Instrumentów Finansowych, w tym strukturę organizacyjną i ramy zarządzania zapewniające niezbędną wiarygodność dla Instytucji Zarządzającej FEW 2021+,

- posiadać sprawny i skuteczny system kontroli wewnętrznej,
- użytkować system księgowy zapewniający rzetelne, kompletne i wiarygodne informacje w odpowiednim czasie,
- wyrażać zgodę na poddanie się audytowi przeprowadzonemu przez instytucje audytowe państwa członkowskiego, Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

Przy wyborze podmiotów mających pełnić rolę Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy, będzie uwzględniany, m.in. charakter i wielkość alokacji na poszczególne Instrumenty Finansowe, które mają być wdrażane, doświadczenie podmiotów w zarządzaniu i bezpośrednim udzielaniu wsparcia w formie pożyczek oraz instrumentów zwrotnych, możliwość zapewnienia wkładu krajowego do instrumentów finansowych FEW 2021-2027. Na poziomie Menadżera lub Pośrednika Finansowego, ważne jest doświadczenie we współpracy z pośrednikami finansowymi oraz sposób wyboru funduszy szczegółowych w oparciu o Prawo zamówień publicznych, jak również wiedzę i doświadczenie proponowanych członków zespołu Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy oraz zdolność operacyjną i finansową tego podmiotu. Wybór będzie dokonywany z uwzględnieniem również wymogów, o których mowa w art. 59 ust. 3 Rozporządzenia Ogólnego.

Niespełnianie wyżej wymienionych wymogów i kryteriów wyklucza możliwość wyboru na Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy.

Menadżer Funduszu Powierniczego szczegółowo określa tryb wyboru oraz jest odpowiedzialny za dokonanie prawidłowego wyboru Funduszy Szczegółowych.

Wyżej wymienione instytucje w sposób najbardziej efektywny są w stanie dotrzeć do potencjalnych Ostatecznych Odbiorców i zrealizować założenia niniejszej Strategii. Nie wyklucza się zaangażowania niewymienionych wyżej innych instytucji.

2. Fundusze Szczegółowe

Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy dokonując wyboru Funduszu Szczegółowego zobligowany jest do zapewnienia, aby wymogi i kryteria, o których mowa w Pkt. 1 powyżej, zostały spełnione w odniesieniu do każdego Funduszu Szczegółowego.

Wybór Funduszu Szczegółowego będzie odbywał się na podstawie otwartych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminujących procedur, niedopuszczających do konfliktu interesów.

Menadżer Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy szczegółowo określi tryb wyboru Funduszu Szczegółowego.

Z zastrzeżeniem spełnienia powyższych wymogów, potencjalnie funkcja Funduszu Szczegółowego, w szczególności może zostać powierzona następującym rodzajom podmiotów:

- funduszom pożyczkowym, instytucjom specjalizującym się w zarządzaniu instrumentami finansowymi wykorzystującymi środki publiczne oraz bankom – Działanie 1.5;

- funduszom pożyczkowym, instytucjom specjalizującym się w zarządzaniu instrumentami finansowymi wykorzystującymi środki publiczne oraz bankom – Działania: 2.2, 2.4 oraz 2.9 (o ile zastosowany będzie model z Funduszem Szczegółowym);
- funduszom pożyczkowym, bankom lub innym instytucjom specjalizującym się, bądź mającym doświadczenie w zarządzaniu instrumentami finansowymi wykorzystującymi środki publiczne – Działanie 7.2 (o ile zastosowany będzie model z Funduszem Szczegółowym).

VI. Koncepcja, cele i parametry Instrumentów Finansowych w ramach FEW 2021+

W niniejszej części Strategii ujęto podstawowe informacje i założenia wynikające z treści FEW 2021+, dotyczące interwencji, która realizowana będzie w ramach poszczególnych Priorytetów i Celów Szczegółowych, w których przewidziano zastosowanie Instrumentów Finansowych.

Ponadto w przypadku każdego z powyższych Priorytetów i Celów Szczegółowych, opierając się na treści *Analizy ex-ante i jej aktualizacji*, a także FEW 2021+, przedstawiono zasady wdrażania oraz parametry wsparcia z Instrumentów Finansowych, które uruchomione zostaną w niniejszych priorytetach.

PRIORYTET 1

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIEJ GOSPODARKI

Cel Szczegółowy CP1.III – „Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne”

Zakładana alokacja (EFRR): 30 mln EUR

Główne grupy docelowe (odbiorcy wsparcia): MŚP, przedsiębiorstwa „mid-caps” i „small mid-caps”

Działanie 1.5 Wsparcie konkurencyjności i rozwoju przedsiębiorstwa w dostosowaniu do wyzwań gospodarki – instrumenty finansowe

Cel i zakres interwencji

Zgodnie z Analizą ex-ante przedsiębiorstwa nie posiadają wystarczających środków na finansowanie działalności, w tym innowacyjnej, co określa luka finansowa. Luka finansowa jest wyrażona przez wartość potrzeb finansowych niemożliwych do zaspokojenia ze środków własnych i obcych w przypadku danego podmiotu. Przez środki obce (zewnętrzne) uznaje się głównie formy finansowania dłużnego oferowane przez komercyjny rynek finansowy (głównie kredyty, pożyczki, poręczenia). Częścią luki finansowej jest luka

kapitałowa - wielkość zapotrzebowania na kapitał własny, która nie może zostać zaspokojona biorąc pod uwagę możliwości finansowe danego podmiotu. Na występowanie luki finansowej w obszarze przedsiębiorczości narażone są głównie MŚP, z kolei na występowanie luki kapitałowej – przedsiębiorstwa wysoce innowacyjne, w tym przede wszystkim start-upy, niemające odpowiedniej pozycji finansowej do przeprowadzenia skutecznej emisji papierów wartościowych. Nieoptymalny poziom inwestycji w ich przypadku wynika z niedostatecznych środków własnych, niestabilnej sytuacji finansowej i niskiej skłonności do podejmowania ryzyka w przypadku ubiegania się o komercyjne finansowanie działalności.

Według założeń Programu, Priorytet 1 – Działanie 1.5, zakres interwencji będzie obejmować w szczególności:

- wsparcie konkurencyjności i rozwoju przedsiębiorstw w dostosowaniu do wyzwań gospodarki.
- promocję gospodarki regionalnej poprzez wsparcie internacjonalizacji przedsiębiorstw.

Zakres interwencji:

015 - Cyfryzacja MŚP lub dużych przedsiębiorstw (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B) zgodna z kryteriami redukcji emisji gazów cieplarnianych lub kryteriami efektywności energetycznej,

021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne

Wdrożenie instrumentów finansowych wspierających konkurencyjność i rozwój przedsiębiorstw w dostosowaniu do wyzwań gospodarki w ramach projektów polegających m.in. na:

1. wdrażaniu nowych lub ulepszonych rozwiązań produktowych, procesowych, organizacyjnych lub marketingowych;
2. wdrażaniu nowoczesnych modeli biznesowych oraz procesów, w tym opartych na cyfryzacji, automatyzacji i robotyzacji;
3. wdrażaniu wyników prac B+R (nie jest wymagany etap badań i prac rozwojowych);
4. dostosowaniu profilu działalności i modelu biznesowego do skutków wywołanych nagłymi zmianami społeczno-gospodarczymi, w tym także związanych z poprawą bezpieczeństwa pracowników, ograniczeniem ryzyk występujących w miejscach pracy, utrzymaniem płynności finansowej.

Informacje dodatkowe:

1. Wsparcie dotyczące cyfryzacji może mieć wyłącznie charakter pomocniczy w stosunku do innych działań wspierających MŚP i może obejmować:

- a) doradztwo dotyczące zastosowania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwach,
- b) rozwój kompetencji cyfrowych, zakup i wytworzenie technologii wspierających prowadzenie działalności gospodarczej, w postaci np.: wartości niematerialnych i prawnych do rozwiązań IT (w formie licencji lub praw własności do technologii), Internetu rzeczy,

interfejsów aplikacji, itd. służących transformacji cyfrowej w przedsiębiorstwie, wspierających wzajemne dzielenie się danymi przez przedsiębiorstwa, digitalizację procesów biznesowych, w tym eksportowych.

2. Elementami ww. projektów mogą być:

- a) podnoszenie kompetencji tzw. green skills, kompetencji dla gospodarki nisko i zeroemisyjnej, w tym wodorowej oraz zarządzania innowacjami (rozwój niezbędnych kompetencji może stanowić element projektu),
- b) przechodzenie na zieloną gospodarkę poprzez sztuczną inteligencję i technologie blockchain w nowych instalacjach OZE,
- c) narzędzia z zakresu ekoprojektowania, wydłużania życia produktów, przeprowadzania ocen środowiskowych i dotyczących cyklu życia produktu (jak ETV, PEF czy LCA), współdzielenia i ograniczenie zużycia zasobów pierwotnych i minimalizację produkcji odpadów, służących zwiększeniu ich zdolności do tworzenia produktów i usług o wysokiej wartości dodanej i charakteryzujących się dużym potencjałem eksportowym.

3. Preferowane będą projekty ukierunkowane na regionalnie/lub podregionalne inteligentne specjalizacje.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych:

Wsparcie przedsiębiorczości będzie realizowane przez IF w formie pożyczek. .

Założenia i parametry wsparcia z Instrumentów Finansowych

Pożyczka inwestycyjna dla przedsiębiorstw	
Cel instrumentu	Wdrażanie nowych lub ulepszonych rozwiązań produktowych, procesowych, organizacyjnych lub marketingowych. Wdrażanie nowoczesnych modeli biznesowych oraz procesów, w tym opartych na cyfryzacji, automatyzacji i robotyzacji. Wdrażanie wyników prac B+R.
Typ produktu	Pożyczka lub pożyczka z dotacją
Kwota	do 3 mln PLN
Okres finansowania	do 10 lat
Alokacja EFRR	30 000 000 EUR
Wkład krajowy	12 857 143 EUR
Preferencje i grupa docelowa:	
Ostateczni Odbiorcy	przedsiębiorstwa, MŚP, przedsiębiorstwa small mid-cap, przedsiębiorstwa mid-cap
Warunki finansowania	Preferencyjne lub rynkowe Maks. wartość dotacji w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego – do dookreślenia, nie więcej niż 50%
Zróźnicowane traktowanie inwestorów	Tak — w uzasadnionych przypadkach zróźnicowany poziom oprocentowania środków dla wkładu z Programu i wkładu Pośrednika.
Wartość dźwigni finansowej	1,24

Zakłada się co najmniej jeden pełny obrót środkami alokowanymi na ten Priorytet w okresie kwalifikowalności wydatków. Wraz z pojawiającymi się zwrotami kwot z udzielonych pożyczek, przewiduje się ponowne wykorzystanie środków, które może następować również po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków.

PRIORYTET 2
FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI
Cel Szczegółowy CP2.1 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji
gazów cieplarnianych

Zakładana alokacja (EFRR) – 9 mln EUR

Działanie 2.2

**Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych
– instrumenty finansowe**

Główne grupy docelowe: jst, jednostki organizacyjne jst, przedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe.

Zakres interwencji:

Według założeń Programu, Priorytet 2 – Działanie 2.2, zakres interwencji będzie obejmować w szczególności:

042 - Renowacja istniejących budynków mieszkalnych pod kątem efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej.

Wdrożenie instrumentów finansowych w zakresie wspierania efektywności energetycznej i redukcji gazów cieplarnianych poprzez:

1. poprawę efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą i/lub modernizacją źródeł ciepła, albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej i/lub chłodniczej; Wsparciem objęte zostaną projekty dotyczące kompleksowej (głębokiej) modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych
2. budowę i/lub modernizację zdolnych do odbioru ciepła odpadowego systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła
3. wdrażanie kompleksowych działań wzmacniających rozwój gospodarki niskoemisyjnej, m.in. wymiana oświetlenia na energooszczędne, promocja efektywności energetycznej, systemów zarządzania energią, w tym budynków zero/niskoemisyjnych.

W budynkach należących do sektora mieszkaniowego (wielorodzinnych budynków mieszkalnych), komunalno-bytowych notuje się największe zużycie energii. Wsparcie uzyskują kompleksowe działania w zakresie racjonalizacji zużycia i ograniczenia strat energii, ciepła z zastosowaniem OZE i wody, co wzmocni działania na rzecz ograniczenia ubóstwa energetycznego. Niezbędna będzie kompleksowa (głęboka) modernizacja energetyczna budynków z uwzględnieniem zachowania trwałych warunków siedliskowych dla ptaków i/lub nietoperzy, obejmująca m.in. ocieplenie obiektu, wymianę drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, przebudowę systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródeł ciepła), przebudowę/modernizację systemów

wentylacji i klimatyzacji, wykorzystanie inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania energią, budowę lub modernizację wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidację dotychczasowych źródeł ciepła, instalację systemów chłodzących, systemów ogrzewania o niskiej sprawności na źródła ciepła wykorzystujące energię z OZE lub na podłączenie do sieci ciepłowniczej. W okresie przejściowym w przypadkach uzasadnionych ograniczeniami w zakresach możliwości technicznych, opłacalności ekonomicznej przyłączenia do sieci ciepłowniczej, realizacji instalacji zasilanej z OZE oraz inwestycji w wymianę ww. instalacji, wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w paliwa gazowe. Wymiana indywidualnego źródła ciepła węglowego na gazowe wraz z możliwością przyłączenia budynku do istniejącej sieci gazowej powinna być powiązana z termomodernizacją danego budynku tak, aby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię z paliw kopalnych, emisję gazów cieplarnianych i ograniczyć zjawisko ubóstwa energetycznego.

Ponadto planowane są działania na rzecz modernizacji lub wymiany oświetlenia na energooszczędne, urządzeń i instalacji wykorzystywanych w lokalnych sieci ciepłowniczych i lokalnych źródeł ciepła.

Efektywna realizacja celów gospodarki niskoemisyjnej, wymaga podjęcia dodatkowej interwencji polegającej na budowie, rozbudowie lub modernizacji sieci ciepłowniczych i chłodniczych do stanu „efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego” wraz z budową nowych niskoemisyjnych, bądź modernizacją istniejących nisko sprawnych źródeł ciepła (z wyłączeniem źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe), dzięki której nastąpi zmniejszenie strat w przesyłach ciepła, spadek emisji zanieczyszczeń ze źródeł ciepła oraz uzyskanie oszczędności energii.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych:

Wsparcie przedsiębiorczości będzie realizowane przez IF w formie pożyczek.

Założenia i parametry wsparcia z Instrumentów Finansowych

Pożyczka energetyczna	
Cel instrumentu	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych wraz z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą i/lub modernizacją źródeł ciepła, albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej i/lub chłodniczej.
	Budowa i/lub modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych (sieci) wraz z magazynami ciepła.
	Modernizacja i rozbudowa istniejącego oświetlenia na energooszczędne
Kwota	15 000 000 PLN
Okres finansowania	10 lat/15 lat
Alokacja EFRR	9 000 000 EUR
Wkład krajowy	3 857 143 EUR
Preferencje i grupa docelowa:	
Ostateczni Odbiorcy	JST; jednostki organizacyjne JST; przedsiębiorstwa; przedsiębiorstwa ESCO; szkoły i placówki oświatowe; szpitale; wspólnoty mieszkaniowe, TBS (rozważa się dodanie do katalogu Ostatecznych Odbiorców spółdzielni mieszkaniowych – po pozytywnej decyzji ministerstwa odpowiedzialnego za rozwój regionalny)
Warunki finansowania	Pożyczka/Instrument mieszany – pożyczka z dotacją Oprocentowanie preferencyjne lub rynkowe

	Maks. wartość dotacji na poziomie instrumentu finansowego: do 50% Maksymalna wartość dotacji na poziomie produktu (indywidualnego wsparcia): do 50% Forma dotacji w instrumencie mieszanym: Umorzenie Uzasadnienie dla wykorzystania dotacji: W przypadku instytucji publicznych: • Długi okres zwrotu z inwestycji, szczególnie w przypadku termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej; • Znaczenie modernizowanych obiektów użyteczności publicznej dla społeczności lokalnych; • Sytuacja finansowa i formalne ograniczenia w zaciąganiu długu przez samorządy; • Konieczność przygotowania przez ostatecznych odbiorców audytów energetycznych ex-ante; • Niezarobkowy charakter działalności instytucji publicznych, misja publiczna, publiczny charakter świadczonych przez nie usług; • Brak możliwości pokrycia zobowiązań pożyczkowych z przychodów; • Niska skłonność do korzystania z instrumentów finansowych. W przypadku pozostałych grup odbiorców: • Luka finansowa – niektóre grupy potencjalnych odbiorców ostatecznych pozostają w luce finansowej, w tym szczególnie MŚP i wspólnoty mieszkaniowe; • Długi okres zwrotu z inwestycji, szczególnie w przypadku termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych; • Rezultaty projektów przyczynią się do generowania oszczędności lub przychodów, co wywrze istotny wpływ na wynik finansowy ostatecznych odbiorców; • Możliwe umorzenie części pożyczki ze względu na osiągnięcie efektów ekologicznych w ramach realizacji projektów inwestycyjnych. Podstawa do uruchomienia dotacji: Zakończenie inwestycji, rozliczenie wsparcia, potwierdzenie efektów inwestycji (zgodności z audytem ex-ante) przez kierownika budowy/inspektora nadzoru.
Zróżnicowane traktowanie inwestorów	Tak – w uzasadnionych przypadkach zróżnicowany poziom oprocentowania środków dla wkładu z Programu i wkładu Pośrednika.
Wartość dźwigni finansowej	1,24 (z funduszem powierniczym)/ 1,30 (z funduszem szczegółowym)

Zakłada się co najmniej jeden pełny obrót środkami alokowanymi na ten Priorytet w okresie kwalifikowalności wydatków. Wraz z pojawiającymi się zwrotami kwot z udzielonych pożyczek, przewiduje się ponowne wykorzystanie środków, które może następować również po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków.

PRIORYTET 2

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI

Cel szczegółowy CP2.II – Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Zakładana alokacja (EFRR) - 50 mln EUR

Działanie 2.4

Rozwój energii odnawialnej (OZE) – Instrumenty finansowe

Główne grupy docelowe: JST, jednostki organizacyjne JST, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe; spółdzielnie i wspólnoty energetyczne; organizacje pozarządowe, uczelnie, państwowe jednostki organizacyjne, przedsiębiorstwa.

Zakres interwencji:

047 - Energia odnawialna: wiatrowa,

048 - Energia odnawialna: słoneczna,

050 - Energia odnawialna: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych

052 - Inne rodzaje energii odnawialnej (w tym energia geotermalna)

Typy projektów – wdrożenie instrumentów finansowych w zakresie wspierania energii odnawialnej poprzez:

1. budowę i rozbudowę instalacji wytwarzającej energię elektryczną z OZE wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci;
2. budowę i rozbudowę instalacji wytwarzających energię ciepłą i chłodu z OZE wraz z magazynami działającymi na potrzeby danego źródła OZE;
3. projekty dotyczące magazynów energii z przeznaczeniem działania na potrzeby istniejących instalacji OZE w celu ograniczania niestabilności produkcji energii;
4. rozwój obszarów zrównoważonych energetycznie, wsparcie rozwoju energii rozproszonej opartej na lokalnych potencjałach, a w szczególności klastrów energetycznych, wspólnot i spółdzielni energetycznych dla zachowania stabilności produkcji energii z OZE, w tym wsparcie energetyki prosumenckiej.

Wytwarzanie energii z OZE (w tym rozwiązań będących efektem prac B+R oraz wdrażania innowacji) będzie istotnym elementem obniżenia emisyjności gospodarki oraz dywersyfikacji źródeł wytwarzania energii. Podjęte interwencje będą miały na celu zastosowanie nowoczesnych technologii i urządzeń pozwalających na rozwój energetyki opartej na m.in. źródłach odnawialnych (m.in. biomasy, biopaliw, biogazu, energii wiatru, energii słonecznej, geotermii) i gazach zdekarbonizowanych (m.in. „zielony” wodór, biometan), które mogą być wykorzystane jako źródło energii w sektorach nie nadających się do elektryfikacji i ciepłownictwa. Przewiduje się możliwość wsparcia magazynowania energii w celu zrównoważenia zmiennych przepływów energii ze źródeł odnawialnych. Promowane będą projekty demonstracyjne i pilotażowe oraz te o najwyższej efektywności kosztowej przedsięwzięcia. Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą głównie

poprzez pryzmat efektywności kosztowej oraz osiągniętych efektów wpisujących się w cele osi priorytetowej, w tym redukcji emisji CO₂. Jednym z czynników branych pod uwagę przy wyborze takich inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności, czyli najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie 1 MWh energii lub 1 MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji. Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych:

Wsparcie przedsiębiorczości będzie realizowane przez IF w formie pożyczek.

Założenia i parametry wsparcia z Instrumentów Finansowych

Pożyczka OZE	
Cel instrumentu	Budowa i rozbudowa instalacji wytwarzającej energię elektryczną z OZE wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci. Budowa i rozbudowa instalacji wytwarzających energię ciepłą i chłodu z OZE wraz z magazynami działającymi na potrzeby danego źródła OZE.
Kwota	do 10 000 000 PLN
Okres finansowania	do 12 lat
Alokacja EFRR	50 000 000 EUR
Wkład krajowy	21 428 571 EUR
Preferencje i grupa docelowa:	
Ostateczni Odbiorcy	JST, Jednostki organizacyjne JST, organizacje pozarządowe, państwowe jednostki organizacyjne, spółdzielnie i wspólnoty energetyczne, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, uczelnie
Warunki finansowania	Pożyczka/Instrument mieszany – pożyczka z dotacją Oprocentowanie preferencyjne lub rynkowe Forma dotacji w instrumencie mieszanym: Umorzenie lub dotacja (magazyny energii i dokumentacja) Maks. wartość dotacji na poziomie instrumentu finansowego: do 50% Maksymalna wartość dotacji na poziomie produktu (indywidualnego wsparcia): do 50% Uzasadnienie dla wykorzystania dotacji: <u>W przypadku instytucji publicznych:</u> • Niezarobkowy charakter działalności instytucji publicznych, misja publiczna, publiczny charakter świadczonych przez nie usług. • Brak zabezpieczeń i płynności finansowej wystarczających do zaciągania zobowiązań dłużnych. • Brak możliwości pokrycia zobowiązań pożyczkowych z przychodów. • Niska skłonność do korzystania z instrumentów finansowych. <u>W przypadku pozostałych grup odbiorców:</u> • Luka finansowa – niektóre grupy potencjalnych odbiorców ostatecznych pozostają w luce finansowej, w tym szczególnie MŚP i wspólnoty mieszkaniowe. • Rezultaty projektów przyczynią się do generowania oszczędności lub przychodów, co wywrze istotny wpływ na wynik finansowy podmiotu.

	• Długi okres zwrotu z inwestycji, szczególnie w przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych. • Możliwe umorzenie części pożyczki ze względu na osiągnięcie efektów ekologicznych w ramach realizacji projektów inwestycyjnych. Podstawa do uruchomienia dotacji: Zastosowanie rozwiązań polegających na magazynowaniu energii – wykazanie na etapie rozliczenia inwestycji dokumentów potwierdzających zakup i instalację magazynu energii. Inwestycje realizowane np. przez społeczności energetyczne oraz prosumentów zbiorowych – po zakończeniu inwestycji.
Zróżnicowane traktowanie inwestorów	Tak — w uzasadnionych przypadkach zróżnicowany poziom oprocentowania środków dla wkładu z Programu i wkładu Pośrednika.
Wartość dźwigni finansowej	1,24

Pożyczka OZE dla przedsiębiorstw	
Cel instrumentu	Budowa i rozbudowa instalacji wytwarzającej energię elektryczną z OZE wraz z magazynami energii działającymi na potrzeby danego źródła OZE oraz przyłączeniem do sieci.
Kwota	Budowa i rozbudowa instalacji wytwarzających energię ciepłą i chłodu z OZE wraz z magazynami działającymi na potrzeby danego źródła OZE do 10 000 000 PLN
Okres finansowania	do 12 lat
Alokacja EFRR	50 000 000 EUR
Wkład krajowy	21 428 571 EUR
Preferencje i grupa docelowa:	
Ostateczni Odbiorcy	Przedsiębiorcy
Warunki finansowania	Pożyczka / opcjonalnie: Pożyczka z dotacją Oprocentowanie preferencyjne lub rynkowe Maks. wartość dotacji na poziomie instrumentu finansowego: do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego – nie więcej jednak niż 50% Maksymalna wartość dotacji na poziomie produktu (indywidualnego wsparcia): Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego. Forma dotacji w instrumencie mieszanym: Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego. Uzasadnienie dla wykorzystania dotacji: <u>W przypadku instytucji publicznych:</u> Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego. <u>W przypadku pozostałych grup odbiorców:</u> Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego. Podstawa do uruchomienia dotacji:

	Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego.
Zróżnicowane traktowanie inwestorów	Tak – w uzasadnionych przypadkach zróżnicowany poziom oprocentowania środków dla wkładu z Programu i wkładu Pośrednika.
Wartość dźwigni finansowej	1,24

Zakłada się co najmniej jeden pełny obrót środkami alokowanymi na ten Priorytet w okresie kwalifikowalności wydatków. Wraz z pojawiającymi się zwrotami kwot z udzielonych pożyczek, przewiduje się ponowne wykorzystanie środków, które może następować również po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków.

PRIORYTET 2

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ZIELONEJ WIELKOPOLSKI

Cel szczegółowy VI CP2.VI - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Działanie: 2.9

Rozwijanie gospodarki o obiegu zamkniętym

Zakładana alokacja EFRR – 30 mln EUR

Główne grupy docelowe: duże przedsiębiorstwa, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi wodno-ściekowe w ramach obowiązków własnych gmin, MŚP, przedsiębiorstwa small-mid cap.

Zakres interwencji:

040 - Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej,

075 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP,

076 - Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w dużych przedsiębiorstwach

Zakres interwencji obejmować będzie w szczególności:

1. wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w przedsiębiorstwach (w tym w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE);
2. Dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców wtórnych, rozwijanie recyklingu odpadów i zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej i ograniczenia gospodarki materiałochłonnej, przez wdrażanie rozwiązań technologicznych
3. Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów, z uwzględnieniem rozwiązań dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich ponownego użycia

Interwencja pozwoli na realizację systemowych, strategicznych działań w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ) zakładających, że wszystkie elementy łańcucha produkcyjnego jak produkty, materiały oraz surowce pozostają w obiegu tak długo, jak to jest możliwe, tym samym obniżając ślad środowiskowy. Wdrożenie założeń koncepcji GOZ obejmie swoim zakresem zieloną transformację przedsiębiorstw przyczyniając się do tworzenia niskoemisyjnej, zasobooszczędnej, innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki, a także zmiany procesów produkcyjnych w celu przejścia z modelu liniowego na cyrkularny zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych:

Wsparcie przedsiębiorczości będzie realizowane przez IF w formie pożyczek.

Założenia i parametry wsparcia z Instrumentów Finansowych

Pożyczka GOZ	
Cel instrumentu	Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w przedsiębiorstwach (w tym w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE).
	Projekty ograniczające materiałochłonność poprzez wdrażanie rozwiązań technologicznych.
Kwota	do 20 000 000 PLN
Okres finansowania	do 12 lat
Alokacja EFRR	30 000 000 EUR
Wkład krajowy	12 857 143 EUR
Preferencje i grupa docelowa:	
Ostateczni Odbiorcy	<i>Duże przedsiębiorstwa, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, podmioty świadczące usługi wodno-ściekowe w ramach obowiązków własnych gmin, MŚP, przedsiębiorstwa mid-cap, przedsiębiorstwa small mid-cap.</i>
Warunki finansowania	Pożyczka/ instrument mieszany (Pożyczka z dotacją) Oprocentowanie preferencyjne lub rynkowe Maks. wartość dotacji na poziomie instrumentu finansowego : do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego – nie więcej jednak niż 50% Maksymalna wartość dotacji na poziomie produktu (indywidualnego wsparcia): Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego. Forma dotacji w instrumencie mieszanym : Do określenia w przypadku decyzji o modyfikacji produktu, tj. dołączeniu do pożyczki komponentu dotacyjnego.
Zróznicowane traktowanie inwestorów	Tak - w uzasadnionych przypadkach zróznicowany poziom oprocentowania środków dla wkładu z Programu i wkładu Pośrednika.
Wartość dźwigni finansowej	1,24

Zakłada się co najmniej jeden pełny obrót środkami alokowanymi na ten Priorytet w okresie kwalifikowalności wydatków. Wraz z pojawiającymi się zwrotami kwot z udzielonych pożyczek, przewiduje się ponowne wykorzystanie środków, które może następować również po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków.

PRIORYTET 7

FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA WIELKOPOLSKIE INICJATYWY LOKALNE

Cel szczegółowy CP5.I Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich

CP5.II Wsparcie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Działanie 7.2

Rewitalizacja

Zakładana alokacja (EFRR) – 4,4 mln EUR

Główne grupy docelowe: instytucje i przedsiębiorstwa publiczne, jednostki organizacyjne JST, kościoły, organizacje pozarządowe, PES, sektor prywatny.

Zakres interwencji

Według założeń Programu, Priorytet 7 – Działanie 7.2

168 - Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Zakres interwencji będzie obejmować w szczególności:

1. Przywrócenie utraconych funkcji społeczno-gospodarczych na zdegradowanych obszarach miejskich i innych niż miejskie, m.in. przez kompleksowe wsparcie rewitalizacyjne gmin
2. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i środowiskowego zgodnego z treścią strategii lokalnych/terytorialnych.

W ramach rewitalizacji realizowane będą inwestycje wynikające z obowiązujących Gminnych Programów Rewitalizacji¹ (wpisanych do Wykazu Programów Rewitalizacji Gmin Województwa Wielkopolskiego). Będą to projekty o charakterze komercyjnym na rzecz rewitalizacji obszarów zdegradowanych na obszarach miejskich i innych niż miejskie.

Kluczowymi wyzwaniami wielkopolskich miast i wsi są poprawa jakości życia mieszkańców, tworzenie warunków dla zintegrowanego rozwoju oraz wsparcie współpracy w ich obszarach funkcjonalnych. Część mieszkańców funkcjonuje w niesprzyjającym otoczeniu, będące skutkiem m.in. przemian w gospodarce, wieloletnich zaniedbań w zakresie utrzymania infrastruktury czy problemów społecznych. Szacuje się, że ponad 1/5 powierzchni miast podlega procesom degradacji i wymaga rewitalizacji. Region charakteryzuje się największą w skali kraju powierzchnią gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, na co wpływa

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1777 z późn. zm.);

przede wszystkim eksploatacja węgla brunatnego. Istotnym problemem są również obszary przemysłowe. Rozwój Wielkopolski zrównoważonej terytorialnie dopełnia wsparcie jej obszarów wiejskich. Obok inwestycji służących poprawie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, zwiększaniu miejsc pracy poza rolnictwem, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych mieszkańców, czy pobudzaniu aktywności społecznej, kluczowe jest przywracanie funkcji społeczno-gospodarczych obszarów wiejskich oraz zwiększanie wykorzystywania potencjałów turystyki, kultury czy unikalnych walorów przyrodniczych. Na wielu obszarach wiejskich notuje się poważne problemy ich depopulacji, marazmu gospodarczego i ubożenia jej mieszkańców. Wiele z nich przestała/przestaje być atrakcyjna dla mieszkańców, turystów i inwestorów. Jednymi z przyczyn są niewystarczający dostęp do podstawowych usług. Znajdujące się na tych terenach liczne obiekty zabytkowe, zespoły pałacowo-ogrodowe czy zespoły folwarczne ulegają stopniowej degradacji, a przy braku renowacji na trwałe zostanie utracone nie tylko lokalne, ale i regionalne dziedzictwo kulturowe. Inwestycje w kulturę wpływają nie tylko na ekonomiczny rozwój i wzrost konkurencyjności, ale także wzmocnienie kapitału społecznego na danym obszarze. Wszystkie inwestycje powinny stosować rozwiązania sprzyjające zwiększeniu dostępności w instytucjach kultury, poprawiające dostępność szlaków i obiektów turystycznych oraz implementować rozwiązania sprzyjające enegrooszczędności, przystosowaniu obiektów do zmian klimatu, promujące rozwiązania z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury² zgodnie z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu, a także dążyć do zgodności z koncepcją Nowego Europejskiego Bauhausu. Planując inwestycje w obszarze kultury mające wpływ na dziedzictwo kulturowe zasadne jest wykorzystywanie w stosownych przypadkach zaleceń wynikających z dokumentu „Europejskie zasady jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe”.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych:

Wsparcie przedsiębiorczości będzie realizowane przez IF w formie pożyczek.

Założenia i parametry wsparcia z Instrumentów Finansowych

Pożyczka rewitalizacyjna	
Cel instrumentu	Projekty o charakterze komercyjnym na rzecz rewitalizacji obszarów zdegradowanych na obszarach miejskich oraz obszarach innych niż miejskie.
Kwota	do 5 000 000 PLN
Okres finansowania	do 12 lat
Alokacja EFRR	4 400 000 EUR
Wkład krajowy	1 885 716 EUR
Preferencje i grupa docelowa:	
Ostateczni Odbiorcy	Instytucje i przedsiębiorstwa publiczne, jednostki organizacyjne JST, kościoły, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej (w tym przedsiębiorstwa społeczne), sektor prywatny.
Warunki finansowania	Pożyczka/instrument mieszany (pożyczka z dotacją) Oprocentowanie preferencyjne lub rynkowe Forma dotacji w instrumencie mieszanym: Umorzenie

² PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU PROGRAMU PT. „FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKI NA LATA 2021-2027. FEW 2021+”, str. 29-33.

	Maks. wartość dotacji na poziomie instrumentu finansowego: do 50% Maksymalna wartość dotacji na poziomie produktu (indywidualnego wsparcia): do 50% Uzasadnienie dla wykorzystania dotacji: <u>W przypadku instytucji publicznych:</u> • Niezarobkowy charakter działalności instytucji publicznych, misja publiczna, publiczny charakter świadczonych przez nie usług. • Brak zabezpieczeń i płynności finansowej wystarczających do zaciągania zobowiązań dłużnych. • Brak możliwości pokrycia zobowiązań pożyczkowych z przychodów. • Znaczenie realizowanych inwestycji dla społeczności lokalnych. • Sytuacja finansowa i formalne ograniczenia w zaciąganiu długu przez samorządy. <u>W przypadku pozostałych grup odbiorców:</u> • Luka finansowa – niektóre grupy potencjalnych odbiorców ostatecznych pozostają w luce finansowej, w tym szczególnie spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe. • Rezultaty projektów przyczynią się do generowania oszczędności lub przychodów, co wywrze istotny wpływ na wynik finansowy podmiotu. • Możliwe umorzenie ze względu na osiąganie efektów ekologicznych w ramach realizacji projektów inwestycyjnych. Podstawa do uruchomienia dotacji: Zakończenie i rozliczenie inwestycji.
Zróżnicowane traktowanie inwestorów	Tak - w uzasadnionych przypadkach zróżnicowany poziom oprocentowania środków dla wkładu z Programu i wkładu Pośrednika.
Wartość dźwigni finansowej	1,30

Dla produktu pożyczkowego o zaproponowanych powyżej parametrach szacunkowa wartość dźwigni wynosi 1,30.

Zakłada się co najmniej jeden pełny obrót środkami alokowanymi na ten Priorytet w okresie kwalifikowalności wydatków. Wraz z pojawiającymi się zwrotami kwot z udzielonych pożyczek, przewiduje się ponowne wykorzystanie środków, które może następować również po zakończeniu okresu kwalifikowalności wydatków.

VII. Harmonogram wdrażania Instrumentów Finansowych

Instrumenty Finansowe w ramach FEW 2021+ będą wdrażane przez Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy zgodnie z harmonogramem przyjmowanym dla umowy o finansowanie, stanowiącym integralną część takiej umowy. Realizacja harmonogramu ma przyczynić się do efektywnego wdrażania FEW 2021+ oraz osiągnięcia jego celów, w tym określonych w ramach wykonania dla programu.

Harmonogram może obejmować następujące elementy:

- a) termin wszczęcia procedury wyboru Funduszy Szczegółowych przez Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy,

- b) harmonogram składania przez Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy wniosków o płatność (dla poszczególnych transz wkładów z FEW 2021+) do Instytucji Zarządzającej FEW 2021+,
- c) ramy czasowe zapewnienia finansowania mającego na celu wniesienie wymaganego wkładu krajowego na poziomie Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy, Fundusz Szczegółowy lub Ostatecznych Odbiorców,
- d) ramy czasowe ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, zgodnie z umową o finansowanie i w ramach odpowiednich transz wkładów z FEW 2021+,
- e) harmonogram osiągania przez Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy celów i wskaźników FEW 2021+ w części przypisanej do poszczególnych Instrumentów Finansowych.

Wybór poszczególnych elementów harmonogramu będzie należał do Instytucji Zarządzającej FEW 2021+, która zaproponuje Menadżerowi Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy odpowiedni harmonogram, biorąc pod uwagę w szczególności charakter Instrumentów Finansowych, specyfikę Priorytetów i Celów Szczegółowych oraz ramy wykonania FEW 2021+.

Jednocześnie harmonogram może być uszczegóławiany w Rocznym Planie Działań przedkładanym przez Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy corocznie do Instytucji Zarządzającej FEW 2021+.

VIII. Rezultaty wdrażania Instrumentów Finansowych

W ogólnym ujęciu Instrumenty Finansowe FEW 2021+ uruchomione w poszczególnych Priorytetach, będą przyczyniały się do realizacji Celów Szczegółowych wyznaczonych dla każdego z Priorytetów, co z kolei będzie przekładać się na osiągnięcie celu głównego FEW 2021+, tj. poprawę konkurencyjności i spójności województwa wielkopolskiego, a tym samym na realizację właściwych celów Strategii Rozwoju Województwa. Oczekiwane rezultaty wdrażania Instrumentów Finansowych, a także wskaźniki FEW 2021+, które powinny być osiągnięte przez Menadżera Funduszu Powierniczego/Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy, zostały przedstawione poniżej.

Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ zastrzega sobie prawo do konfigurowania oraz dostosowywania wskaźników, w zależności od uwarunkowań i efektów realizacji Strategii, celem najbardziej efektywnego wdrażania Instrumentów Finansowych w województwie wielkopolskim.

Szacowany wpływ instrumentów finansowych na realizację celów FEW 2021-2027 (na podstawie Aktualizacji Analizy ex-ante)

Priorytet	Cel szczegółowy	Rodzaj wskaźnika	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa dla IF	Cel końcowy dla IF (2029)
-----------	-----------------	------------------	----------	-----------------	-----------------------	---------------------------

1	RSO1.3	Produktu	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	nd	120
1	RSO1.3	Produktu	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	nd	18
1	RSO1.3	Rezultatu	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	2 142 857,00
1	RSO1.3	Rezultatu	Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe	PLN	0	wartość przeliczona wg kursu EUR/PLN
1	RSO1.3	Rezultatu	Nowe przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku	przedsiębiorstwa	0	15
2	RSO2.1	Produktu	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej	lokale mieszkalne	nd	48***
2	RSO2.1	Rezultatu	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)	MWh/rok	358	250
2	RSO2.1	Rezultatu	Roczne zużycie energii pierwotnej w: lokalach mieszkalnych	MWh/rok	358	250
2	RSO2.1	Rezultatu	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok	947	663
2	RSO2.2	Produktu	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MW	nd	46*
2	RSO2.2	Produktu	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE	MW		23
2	RSO2.2	Produktu	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE	MW		23
2	RSO2.2	Produktu	Liczba wspartych społeczności energetycznych	szt.	nd	3

			działających w zakresie energii odnawialnej			
2	RSO2.2	Rezultatu	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MWh/rok	0	84 772**
2	RSO2.2	Rezultatu	Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE	MWh/rok		42 386
2	RSO2.2	Rezultatu	Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE	MWh/rok		42 386
2	RSO2.2	Rezultatu	Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii	MW	0	37
2	RSO2.6	Produktu	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	nd	45
2	RSO2.6	Rezultatu	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0	6 450 000
2	RSO2.6	Rezultatu	Wartość inwestycji prywatnych uzupełniających wsparcie publiczne – instrumenty finansowe	PLN	0	wartość przeliczona wg kursu EUR/PLN
7	RSO5.1	Produktu	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	metry kwadratowe	nd	5 033*****
7	RSO5.1	Produktu	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją****	ha	nd	0,32
7	RSO5.1	Produktu	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	nd	1
7	RSO5.1	Rezultatu	Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	osoby	0	886
7	RSO5.2	Produktu	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją****	ha	nd	0,1
7	RSO5.2	Produktu	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na	szt.	nd	1

			rewitalizowanych obszarach			
7	RSO5.2	Rezultatu	Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji	osoby	0	225

* łącznie wskaźnik „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE” i „Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE” ma dać wartość wskaźnika Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej) [46 MW];

** łącznie wskaźnik „Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE” i „Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE” ma dać wartość wskaźnika „Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)” [84 772 MWh/rok]. Możliwe będą przesunięcia w ww. proporcjach w zakresie zależnym od wspieranych typów projektów;

*** W przypadku wykorzystania całej alokacji na termomodernizację budynków mieszkalnych cel końcowy dla wskaźnika wyniesie wartość określoną w programie czyli 274 szt;

**** osiągnięcie wskaźnika uzależnione jest od typów projektów rewitalizacyjnych;

***** wartość wskaźnika może ulec zmianie – po ostatecznym przyjęciu dokumentacji aplikacyjnej od Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy.

IX. Płynność finansowa Instrumentów Finansowych FEW 2021+. Dalsze wykorzystanie środków

1. Płynność finansowa Instrumentów Finansowych FEW 2021+

Ze względu na obowiązek okresowego wnioskowania o płatności ze środków FEW 2021+ do Instrumentów Finansowych (zgodnie z art. 91 i 92 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060), konieczne jest zapewnienie odpowiedniej płynności finansowej w ramach Funduszy Funduszy/Instrumentów Finansowych w celu ciągłego i efektywnego dystrybuowania wsparcia z Instrumentów Finansowych do Ostatecznych Odbiorców.

W związku z powyższym, zakłada się, że Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy zaproponuje odpowiednie mechanizmy finansowania pomostowego w wysokości adekwatnej do możliwości i potrzeb zapewnienia płynności wdrażania Instrumentów Finansowych FEW 2021+.

Rozwiązanie to polegać będzie na tymczasowym, samodzielnym finansowaniu przez Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy, w ramach innych środków (w tym środków własnych), działalności Instrumentu Finansowego – do czasu, kiedy Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ postawi do dyspozycji Podmiotowi Wdrażającemu Instrument Finansowy kolejną transzę wkładu FEW 2021+.

2. Dalsze wykorzystanie środków

Ponowne wykorzystanie środków przypisanych do Instrumentów Finansowych FEW 2021+ do końca okresu kwalifikowalności, a także po jego zakończeniu, będzie odbywało się na podstawie niniejszej Strategii, zgodnie z odpowiednio art. 62 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060 oraz umowami o finansowanie, z uwzględnieniem Strategii Rozwoju Województwa, innych dokumentów, strategii lub programów przyjętych lub wskazanych przez Instytucję Zarządzającą FEW 2021+. Określenie zasad, sposobu i formy ponownego

wykorzystania środków po zakończeniu okresu kwalifikowalności, będzie określone decyzją Instytucji Zarządzającej FEW 2021+ przy zapewnieniu zgodności z ww. dokumentami.

Umowy o finansowanie zawierane z Podmiotami Wdrażającymi Instrument Finansowy będą zawierały odpowiednie postanowienia dotyczące polityki wyjścia z Instrumentów Finansowych, w tym m.in. dotyczące:

- a) wypowiedzenia lub rozwiązania umów o finansowanie, umów z Pośrednikami Finansowymi, a także umów z Ostatecznymi Odbiorcami,
- b) przeniesienia praw i obowiązków z tytułu umów, o których mowa w lit. a, na Instytucję Zarządzającą FEW 2021+ lub inne podmioty wskazane przez Instytucję Zarządzającą FEW 2021+,
- c) zwrotu zasobów finansowych i innych aktywów, przypisanych do Instrumentów Finansowych, do Instytucji Zarządzającej FEW 2021+, po ich wykorzystaniu.

Postanowienia dotyczące wycofania z Instrumentów Finansowych, w tym warunki planowanego ewentualnego całkowitego lub częściowego wycofania wkładów przekazanych z Programu do Funduszy Powierniczych, Funduszu Szczegółowego albo Funduszy Szczegółowych, jak również dotyczące szczegółowych przepisów w zakresie ponownego wykorzystania zasobów związanych ze wsparciem z Funduszy (Polityka wyjścia) zostaną przedstawione przez Instytucję Zarządzającą Beneficjentom.

X. Wynagradzanie

W okresie realizacji umów o finansowanie Podmioty Wdrażające Instrument Finansowy będą uprawnione do otrzymywania wynagrodzenia za zarządzanie Instrumentem Finansowym, w postaci wypłaty opłat za zarządzanie, które mogą być uznane za wydatek kwalifikowalny w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 68 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060 oraz w umowach o finansowanie.

Maksymalne limity kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie przysługujących Podmiotom Wdrażającym Instrument Finansowy, które można zakwalifikować jako wydatki kwalifikowalne, zostały określone w art. 68 ust. 4 Rozporządzenia ogólnego nr 2021/1060.

Wynagrodzenie, o którym mowa powyżej, składa się z wynagrodzenia opartego na wynikach. Przy ustalaniu metodyki obliczania wynagrodzenia będą brane pod uwagę odpowiednie kryteria, o których mowa w umowach o finansowanie.

Szczegółowe warunki i rozwiązania w zakresie konstrukcji mechanizmu wynagradzania Podmiotu Wdrażającego Instrument Finansowy zostaną przedstawione w umowach o finansowanie.

XI. Monitoring, sprawozdawczość oraz ewaluacja realizacji Strategii Inwestycyjnej

W celu efektywnego i rzetelnego monitorowania postępu realizacji niniejszej Strategii, Instytucja Zarządzająca FEW 2021+ w ramach umów o finansowanie wprowadzi

sprawozdawczość realizowaną przez Podmiot Wdrażający Instrument Finansowy w systemie okresowym. Forma i zakres oraz częstotliwość przekazywania sprawozdań i innych informacji istotnych dla monitorowania realizacji Strategii, zostanie określona w umowach o finansowanie.

Informacje dotyczące efektów realizacji Strategii, jak i dodatkowe dane związane z procesami zarządczymi mogą być pozyskane również z przeprowadzanych w trakcie trwania umów o finansowanie ewaluacji bieżącego stanu wdrażania Instrumentów Finansowych w Wielkopolsce lub analiz ich efektywności.

Ocena stanu wdrażania może być realizowana także przez Podmioty Wdrażające Instrument Finansowy w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą FEW 2021+. Efekty takiej oceny wraz z wnioskami i rekomendacjami – jakie zostaną na ich podstawie sformułowane – mogą przełożyć się na propozycje zmian do Strategii, jak również usprawnić mechanizmy jej realizacji.

XII. Założenia dotyczące aktualizacji lub zmiany Strategii Inwestycyjnej

Dokonanie aktualizacji Strategii należy rozważyć, w szczególności w następujących okolicznościach:

- a) gdy uzasadniają to dotychczasowe wyniki Instrumentów Finansowych i ich wpływ na gospodarkę Województwa Wielkopolskiego,
- b) gdy wystąpią znaczące zmiany na rynku lub inne zdarzenia mające realny wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą w Województwie Wielkopolskim lub popyt na poszczególne Instrumenty Finansowe,
- c) jeśli nastąpi zmiana zapisów FEW 2021+ lub innych dokumentów programowych i strategicznych,
- d) gdy nastąpią zmiany w regulacjach prawnych (unijnych lub krajowych), w tym dokumentach wykonawczych wydanych przez Komisję Europejską lub ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego,
- e) jeżeli zostanie zaktualizowana *Analiza ex-ante* w zakresie uzasadniającym zmianę Strategii.